

Sigmund Freud

Josep Pla, que escrivint trenta mil pàgines va voler-se forjar una imatge d'home desvagat que d'alguna manera havia d'omplir les llargues nits solitàries al seu mas, tenia molt clar que en aquest país la feina la fan els cansats. Qui sap si, en aquest país i en tots, qui fa més feina són els desvagats que acaben cansats.

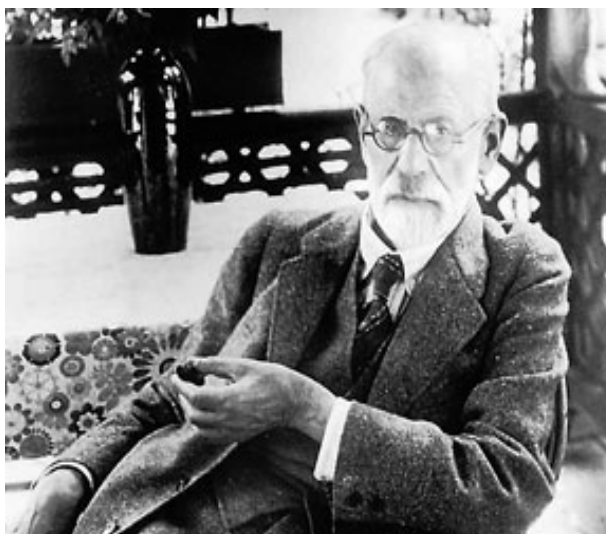
Sigmund Freud (Freiberg, 1856-Londres, 1939) explicava el 28 de juliol del 1929 a Lou Andreas-Salomé:

«Què havia de fer jo? No em puc passar tot el dia fumant i jugant a cartes, ja no aguanto les caminares llargues i la major part del que es pot llegir ja no m'interessa. He escrit, i així el temps m'ha passat molt agradablement. Fent aquest treball he descobert de nou les veritats més trivials.»

Just abans de començar la carta a la qual pertany aquest fragment, aquell dia Freud havia acabat de redactar a raig *El malestar en la civilització*. Tenia setanta-tres anys, patia un càncer de mandíbula, arrossegava dificultats d'oïda greus i havia perdut la joia

de viure, arran de les morts d'una filla, als vint-i-sis anys, i d'un nét, als quatre anys.

Accent Editorial acaba d'editar *El malestar en la civilització* en una traducció de Josep-Maria Terricabras, que al pròleg, molt interessant, defineix aquest llibre com a repàs, revisió i resum de Freud de tota la seva teoria psicoanalítica. Segons Terricabras, Freud és, amb Galileu Galilei i Charles Dar-

Sigmund Freud.

win, qui més decisivament ha canviat en els últims cinc-cents anys la manera com els humans ens veiem en el món.

Si una sensació genera la crisi econòmica universal d'ara mateix, afegida a l'espiritual, deu ser malestar en la civilització. Si una reacció provoca en les persones, deu ser la que ja descrivia Freud en aquest assaig: «La vida, tal com ens és imposada, ens

resulta massa pesada, ens porta massa sofriments, desenganys, tasques irresolubles. Per suportar-ho, no podem prescindir dels calmants. D'aquests mitjans, n'hi ha potser de tres tipus: distraccions poderoses, que ens permeten fer poc cas de la nostra misèria; satisfaccions substitutòries, que la disminueixen; drogues, que ens hi fan insensibles.»

Entre els primers d'aquests mitjans, Freud destaca la jardineria i la ciència. Entre els segons, l'art. Després de remarcar que les drogues canvien l'activitat química de l'organisme, confessa: «No és fàcil indicar la posició de la religió dins d'aquesta sèrie.»

L'ENTRELLAT

JOSEP CAMPRUBÍ jcamprubi@elpunt.cat

Conversions

Ferran Adrià no necessita presentació. Personifica perfectament l'alta cuina desmesurada i elitista, fora de l'abast de la gran majoria de la població. Una cuina tècnica, qualificada fins i tot de científica, a la qual s'ha retret l'ús de components discutibles en un afany de sofisticació que traspasa tota funció alimentària, suposadament consubstancial amb la cuina, i més enllà i tot de la fruïció gastronòmica més refinada. Però ara resulta que, en una mena de con-

grés de cuina anomenat Madridfusión 09, Ferran Adrià mateix reconeix que s'han viscut anys d'excessos a l'alta cuina i que ha arribat el moment d'equilibrar-la i de retornar a una cuina més tradicional i més assequible. El Bulli deixarà de ser el que era? La crisi, ja es veu, fa miracles i sorprèn de veure com arriba a minar fins i tot terrenys tan extraordinàriament exclusius. I fa estrany, no cal dir-ho, que els abanderats d'una línia capitanejin sobtadament la direcció contrà-

ria. Exhauriment del model? Replegament tàctic? Convenciment que cal canviar de camí? El cas fa pensar en altres canvis de direcció sobtats. Com els fabricants de cotxes, que ara s'han tornat tots acèrrims defensors del medi ambient i partidaris decidits del cotxe elèctric, després d'haver-lo menystingut olímpicament. Conversions provisionals fins que, restablerta la normalitat, tornin a campar sense noses les sagrades lleis del mercat.

FILÒSOF DE BUTXACA ANDREU MAS amas@presencia.cat

Jaime Mayor Oreja (candidat del PP a les eleccions europees) «Aznar és un actiu enorme per al PP del present i per al del futur.»

«Equivocar-se és d'homes; persistir en l'error és de bojos.»

Marc Tul·li Ciceró (106 aC-43 aC). Escriptor, orador i polític romà